

EMİN KORAMAZ YAZDI: SU(SUZLUK) SORUNUMUZ

"Bilimin ve teknolojinin eriştiği bugünkü boyutlar göz önüne alındığında, birkaç ay yağmur yağmadı diye yurttaşların susuzluktan kırılması, ülkeyi yönetenlerin hazırlıksızlığının ve sorumsuzluğunun göstergesidir."

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, 15 Ocak 2021 tarihli BirGün Gazetesi'ndeki köşesinde, Türkiye'nin karşılaştığı susuzluk-kuraklık sorunu üzerine yazdı.

SU(SUZLUK) SORUNUMUZ

İçinde bulunduğumuz yüzyıla "su", "enerji" ve "gıda" güvenliği damga-

sını vuracağı benziyor. Hızlı nüfus artışı, verimsiz su kullanımı, kırdan kente göç, gelişen sanayi ve iklim düzensizlikleri nedeniyle, birbirleriyle ilişkili ve merkezinde suyun olduğu bu üç güvenlik kavramı insanlık açısından hayati bir öneme sahip hale geldi.

Artan önemine rağmen, bütünleşik

bir su politikamızın olmaması nedeniyle, ülkemizde su sorunu hızlı bir tehdit haline geliyor. Özellikle kuraklığın yaşandığı bu günlerde suyun iyi yönetilmediği gerçeği çok daha açık biçimde ortaya çıkıyor.

SORUN İKLİM DEĞİL, İKTİDAR

Geride bıraktığımız aylarda yeterli

yağışın düşmemesi, özellikle büyük şehirlerimizi yakın ve ciddi bir susuzluk tehlikesiyle burun buruna getirmiş görünüyor. Uzmanların raporlarına göre beklenen kış yağışları gelmediği takdirde İstanbul'un 45, Ankara'nın 110, İzmir'in ise 150 günlük suyu kalmış durumda.

Coğrafyamızın yağış rejiminde kimi yıllarda yaşanan düzensizlikler bilinen bir gerçekliktir. İnsanoğlunun binlerce yıllık uygarlaşma süreci de zaten insanlığı coğrafyanın, iklimin ve doğa olaylarının tahakkümünden kurtarma mücadelesidir. Bilimin ve teknolojinin eriştiği bugünkü boyutlar göz önüne alındığında, birkaç ay yağmur yağmadı diye yurttaşların susuzluktan kırılması, ülkeyi yönetenlerin hazırlıksızlığının ve sorumsuzluğunun göstergesidir.

Eğer bugün kuraklık karşısında büyük kentlerimizin ve tarım alanlarımızın susuz kalması gibi bir sorunla karşı karşıya isek 19 yıllık AKP iktidarında su yönetiminin başarısız olduğu gün gibi aşikardır.

Nüfusu 16 milyon olan İstanbul'un su kaynaklarının nasıl tahrif edildiği, Melen Projesi'nin nasıl başarısız-

lığa uğradığı, Ankara'da insanların Kızılırmak suyunu içmek zorunda kaldığı, İzmir, Bursa gibi büyük kentlerimizin de nasıl susuzluk tehlikesi ile karşı karşıya kaldığının halkımız tarafından bilinmesi gereklidir.

GÖSTERMELİK ADIMLAR

Bugüne dek atılan kimi göstermelik adımların hiçbir işe yaramadığı ve su yönetiminde ciddi bir zafiyet olduğu yaşadığımız ilk kuraklık anında ortaya çıkmıştır. 2013-2017 Tarımsal Kuraklık Eylem Planı kararı alınmış ama somut adımlar atılmadığı için planın uygulanma şansı olmamıştır. Keza, 2017-2023 Ulusal Kuraklık Yönetimi Strateji Belgesi ve Eylem Planı kararı da somut ve uygulanabilir adımlar atılmadığı için havada kalmıştır.

Daha yakın zamanda, 17 Kasım 2020 tarihinde on üç su havzasını kapsayacak biçimde Kuraklık Eylem Planı onaylanmış olmasına rağmen, havza ölçeğinde uygulama birimi olmadığı, il bazında planlara dönüştürülemediği için bu eylem planı da ne yazık ki uygulanamamıştır.

Su kaynakları üzerinde artan nüfus, kirlilik, iklim değişikliği, sektörel tahsis ve havzalar arası su transferi gibi konularda da baskılar vardır. Bu nedenle su yönetimi konusundaki düşüncelerimizi ve eylem planlarını kökten sorgulamamız gereklidir.

Türkiye'nin bir an önce su ve toprak yönetiminde havza ölçekli yönetime geçişi gerçekleştirmesi gereklidir. Aksi halde su ile ilgili sorunların çözülmesi mümkün değildir. Bu konuda her konuda olduğu gibi kamucu politikalara ve onların uygulanmasına gereksinim vardır. Esnek, katılımcı ve şeffaf bir su yönetimine ihtiyaç vardır. Su yönetiminde ileri teknolojilerin uygulanmasına ihtiyaç vardır.

AKP iktidar olmadan önce ülkemizde su politikalarını hayata geçiren güzide kurumumuz Devlet Su İşleri (DSİ) ne yazık ki bugün itibari ile bitirilmiştir. AKP önce yetişmiş DSİ kadrolarını görevden alarak kurum hafızasını yok etmiştir. Daha sonra ise su konusunda başka genel müdürlüklerin kurulması ile birlikte bu güzide kurumumuzun etkinliği ve yetkinliği ortadan kaldırılmıştır.

Bizim gibi ülkelerde su yönetimi konusunda böylesine ulusal kuruluşların olması büyük önem arz etmektedir. Neoliberal politikaların hayata geçirilmesiyle birlikte ulusal ölçekli su kuruluşlarının amacı suyun kamusal önemine uygun politikalar geliştirmek değil, suyu ticarileştirmek olmuştur. Ne yazık ki AKP yönetiminde bu başarılıdır ve büyük kentlerimiz ve tarım topraklarımız bu gün itibariyle susuzdur. ◀◀

